

قوانین و تعلیمات رسمی

بقیه از شماره قبل

تسلیم اشیاء در تحت همان شرایط باید بعمل آید
گر چه استرداد بواسطه فوت و یا فرار شخص مورد
تقاضا نتواند واقع گردد

ماده نهم - تقاضای استرداد از مجرای سیاسی
بعمل آمده و باید اسناد ذیل بقرضنامه ضمیمه شود

الف - حکم محکومیت یا قرار احاله بمحکمه
جزای یا قرار توقیف یا سندی که معادل اسناد فوق باشد
ب - بیان نوع جرم و تاریخ آن

ج - رونوشت نص قانونی که در کشور تقاضاکننده
جرم مشمول آن میشود

ه - هر قسم اسناد و اطلاعات که برای تعیین
هویت شخص مورد تقاضا لازم است از قبیل علائم و

مشخصات و عکس اگر باشد و جای انگشت او اسناد
نام برده بطریقی که قانون دولت تقاضاکننده مقرر میدارد

تنظیم میشود با اسناد مزبور باید ترجمه بزبان دولتی که
تقاضای استرداد از آن میشود و یا بزبان فرانسه ضمیمه

گردد و ترجمه مزبور را باید نمائنده سیاسی دولت
تقاضاکننده و یا یک نفر مترجم رسمی کشور مزبور و

یا دولتی که تقاضا از آن میشود تصدیق کند
استرداد بر طبق قوانین و نظامات کشوری بعمل
خواهد آمد که تقاضا از آن شده است

شخص مورد تقاضای استرداد را میتوان موقتا و
قبل از آنکه تقاضای استرداد بعمل آمده باشد توقیف

نمود مشروط بر اینکه دولت تقاضاکننده با اشعار بوجود
یکی از اسناد نامبرده در فقره الف این ماده توقیف

او را خواستار و جرم او را نیز بطور روشن معین کرده
و نسبت بارسال تقاضا نامه استرداد نیز اطمینان دهد

توقیف او را بدولت تقاضاکننده اطلاع داده خواهد شد
هرگاه تقاضای استرداد با اسناد مبنیه نام برده فوق
در ظرف دو ماه از تاریخ توقیف بعمل نیاید شخص

توقیف شده آزاد میگردد
ماده دهم - هرگاه بنظر دولتی که تقاضای استرداد

لز آن شده است تقاضانامه موافق مقررات ماده نهم این

عهدنامه فیاض دولت مزبور تواند از دولت تقاضاکننده
بخواهد که اطلاعات را تکمیل نماید

فصل دوم

تعاون متقابل مقامات قضائی در امور جزائی

ماده یازدهم - طرفین متعاهدین متعهد میشوند

که علاوه بر موارد استرداد در هر امر جزائی هم که

نزد مقامات قضائی یکی از آنها در جریان باشد در

صورت تقاضا متقابلا با یکدیگر معاونت نمایند

ماده دوازدهم - مکاتبه مقامات قضائی طرفین متعاهدین

نسبت به امریکه راجع بابلاغ اوراق و یا ارسال اسناد

نیابت قضائی در امور جزائی باشد از مجرای سیاسی

بعمل خواهد آمد

ماده سیزدهم - ترجمه اوراقیکه باید ابلاغ

شود و همچنین ترجمه سند نیابت قضائی بزبان کشوری

که تقاضا از آن میشود و یا بزبان فرانسه باید ضمیمه

اوراق و اسناد مزبور گردد. این ترجمه را باید نمائنده

سیاسی کشور تقاضاکننده و یا یک نفر مترجم رسمی کشور

مزبور و یا کشوری که از آن تقاضا میشود تصدیق کند

ماده چهاردهم - انجام اسلاغ و احضار و

اجرای نیابت قضائی باید بر طبق قوانین کشوری بعمل

آید که تقاضا از آن شده است دولت مزبور اسناد حاکی

از انجام ابلاغ و یا از اجرای نیابت قضائی و یا اسنادی

را که متضمن حال عدم اقدام است از مجرای سیاسی به

دولت تقاضاکننده ارسال خواهد داشت

ماده پانزدهم - اجرای يك ابلاغ و ايك

نیابت قضائی رد نخواهد شد مگر در موارد ذیل

۱ - هرگاه بحیثیت سند ثابت نباشد

۲ - هرگاه در کشوری که تقاضا از آن شده است

اجرای ابلاغ و یا نیابت قضائی داخل در صلاحیت قوه

قضائیه نباشد

۳ - هرگاه دولتی که اجرا بایستی در خاک آن

بعمل آید آنرا مخالف نظم عمومی و یا مخالف حقوق

عمومی داخلی خود تشخیص دهد

۴ - هرگاه امر راجع به تعقیب تبعه کشوری باشد که تقاضا از آن شده است و آن شخص در خاک دولت تقاضا کننده نباشد

۵ - اگر جرمیکه موجب تعقیب گردید در کشوری که تقاضا از آن شده است قابل مجازات نباشد و یا آن جرم از نوع جرم سیاسی و یا منحصر ارثی بوده و یا جرمی باشد که نسبت بان تقاضای استرداد پذیرفته نمیشود

۶ - اگر حکم محکومیتی که باید ابلاغ گردد بر علیه تبعه دولتی صادر شده باشد که تقاضای ابلاغ از آن میشود .

۷ - هر گاه احضاریه که باید ابلاغ شود متهم را در صورت عدم حضور تهدید بصدور قرار توقیف و یا جلب کند و یا احضار نامه بیک نفر شاهد و یا خیره قبیله قانونی عدم حضور را که عبارت از تعیین یک مجازات و یا تحمیل مخارج و یا صدور قرار جلب یا توقیف باشد پیش بینی نماید در صورت عدم صلاحیت مقامیکه تقاضا از آن شده است مقام مزبور رأسندیات قضائی را طبق قوانین کشور خود بمقام قضائی صلاحیت دار ارسال خواهد داشت

ماده شانزدهم - تعاون قضائی نام برده در ماده یازدهم شامل ابلاغ هر قسم اوراقیست که مربوط به تحقیقات و یا محاکمه بوده و همچنین شامل اجرائی نیات های قضائی است که راجع باستماع متهمین و یا شهود و یا خیره و یا راجع بمعاينه محلی باشد .

و نیز تعاون مزبور شامل تصمیماتی است که بر حسب تقاضا باید محکمه کشوریکه تقاضا از آن میشود اتخاذ نماید تا در خاک کشور مزبور به بازرسی شخصی یا بازرسی منزل یا ضبط آلات و ادوات جرم و یا دلائل مثبت آن اقدام کرد و نیز تعاون مزبور متضمن آنست که دولتی که تقاضا از آن میشود بر حسب تقاضا دلائل مشبه و یا استنادی را که در تصرف مقامات خود دارد بر دولت تقاضا کننده بدهد با قید التزام دولت اخبر برد آن در اقل مدتی که ممکن باشد

استثنایهای مذکور با رعایت قیود ماده دوم مورد قبول خواهند یافت مگر اینکه ملاحظت مخصوصه مانع آن باشد

ماده هفدهم - هر گاه در مورد محاکمه جزائی حضور شخص شاهد و یا خیره لازم آید احضار نامه صادر از مقام قضائی از مجرای سیاسی ارسال و بوسیله دولتی که تقاضا از آن میشود ابلاغ خواهد شد مگر

آنکه ملاحظت مخصوصه مانع آن باشد . مقامات دولت مزبور از کسیکه احضار شده است خواهند پرسید آیا حاضر است تصمیمی را که نسبت باو گرفته شده است رعایت نماید یاخیر در احضارنامه باید معین شود که چه مبلغ بعنوان مخارج مسافرت و اقامت دادم خواهد شد و همچنین چه مبلغی دولتی که تقاضا از آن شده است میتواند از مبلغ کل بعنوان مساعده بشاهد یاخیره بدهد تا بعد از دولت تقاضا کننده دریافت کند

شاهد یا خیره مراقطع نظر از تابعیت او که حضور در نزد مقامات قضائی دولت تقاضا کننده را قبول میکند در تمام مدتیکه برای ادای شهادت یا انجام خبرویت دعوت بکشوریکه از آنجا آمده است لازم میباشد نمیتوان برای امور یا محکومیتهای قبلی او تعقیب و یا توقیف نمود و هیچ عنوان راجع بشرکت او در اموریکه موضوع محاکمه بوده و اورا برای ادای شهادت یا انجام خبرویت در آن امر احضار کرده اند اگر شخصیکه حضور او تقاضا شده است در کشور متعاهد دیگر توقیف باشد از کشور مزبور میتوان تسلیم موقتی اورا تقاضا نمود بایند عودت دادن او در نزدیکترین وقتیکه ممکن باشد در این صورت نیز هرگاه شخص مزبور تبعه کشور تقاضا کننده نباشد رضایت اولازم خواهد بود

ماده هیجدهم - مخارج مربوط به تعاون و همچنین مخارج مراجعت اشخاص و اعیانیکه موقتاً تسلیم میشوند بعهده کشوری خواهد بود که تقاضا از آن شده است تا حدیکه مخارج مزبور در خاک آن کشور تولید گردد . مخارج ناشی از انجام خبرویت و وجوهیکه طبق ماده (۱۷) بشهود داده می شود بعهده دولت تقاضا کننده است .

ماده نوزدهم - هرگاه تبعه یکی از ۲ دولت متعاهد در خاک دولت دیگر بهت ارتکاب جنحه بمجازات سالب آزادی شخصی محکوم شده باشد دولت مزبور متعهد میشود در ظرف شش ماه از تاریخ قطعیت حکم رونوشت آنرا به مقامات قضائی کشوریکه محکوم تبعه آنست ارسال دارد .

ماده بیستم - این عهدنامه تصویب و مراتب به وسیله یادداشتی بطرف متعاهد دیگر ابلاغ خواهد گردید قرارداد مزبور پانزده روز بعد از تسلیم آخرین یادداشت بموقع اجرا گذاشته شد و برای مدت ۵ سال معتبر خواهد بود .

بمدای انقضای مدت مزبور قرارداد تا وقتیکه یکی از طرفین آنرا فسخ نکرده است باعتبار خود باقی خواهد ماند و فسخ قرارداد فقط شش ماه بعد از تاریخ اعلام آن مؤثر خواهد شد.

مبادله اسناد بصوب در اسرع اوقات ممکنه در آنکارا بعمل خواهد آمد.

بنابراین اختیار داران طرفین این قرار داد را امناء نموده اند.

در دوشنبه بزبان فرانسه در طهران نگاشته شد
چهاردهم مارس ۱۹۳۷

موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه برای تنظیم طرز عمل دفاتر گمرکات ایران و ترکیه که در سرحد دائر خواهد شد

دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه که هر دو مایل هستند موجبات تسریع اجرای مراسم و عملیات گمرکی لازم را بوسیله دوائر مربوطه خود نسبت بمال التجاره ها و مسافرین و وسائط نقلیه هنگام عبور آنها از سرحد فراهم کنند بمقد موافقت نامه برای تنظیم طرز عمل دفاتر گمرکی ایران و ترک که در نقطه از سرحد بین علامت نمره (۴۵ و ۴۵) در روی راه نازرکان کرجی بلاغ دائر خواهد شد تعیین گرفته و نمایندگان مختار خود را بقرار ذیل معین نمودند:

اعلیحضرت همایون شاهنشاد ایران:

جناب آقای عنایت الله سمیع وزیر امور خارجه
و جناب آقای محمود بدر کفیل وزارت مالیه.

حضرت رئیس جمهوری ترکیه

جناب آقای جمال حسنوتارای وزیر سابق نماینده در مجلس کبیر ترکیه و نماینده سابق دائم ترکیه در جامعه ملل و جناب آقای کمال کبیردلو وزیر مختار نمایندگان مختار مزبور پس از مبادله اختیار نامه های خود که دارای صحت و اعتبار بود در مقررات ذیل موافقت کردند.

ماده اول - دو دولت متعاهد موافقت دارند که دفاتر گمرکی خود را در روی خط سرحد در نقطه واقع بین علامت (۴۵ و ۴۵) نزدیک کرجی بلاغ و نازرکان دائر کنند.

دفاتر گمرکی طرفین و اطاق مشترکی که مخصوص

بازرسی مامورین گمرکی و شهربانی است در یک ساختمان و مطابق نقشه که با موافقت نظر طرفین طرح خواهد شد بنا میگردد.

ایشه و اماکن مخصوص سرویسهای هر یک از طرفین باید در خاک همانطرف ساخته شود.

ماده دوم - بازرسی مسافرین و اسباب سفر آنها و مال التجاره و همچنین عملیات گمرکی مربوطه بان به وسیله مامورین دفاتر گمرکی دو کشور در اطاق یا محل مشترکی که برای این منظور تخصیص داده شده است صورت خواهد گرفت.

رسیدگی معمولی گذرنامه ها و همچنین اوراقی که قائم مقام گذرنامه است در محلهای فوق بوسیله مامورین مجاز صورت میگردد.
ادارات گمرکی دو کشور سعی خواهند کرد که در حدود امکان موجبات تسریع معاینه مقرر را فراهم کنند بطوری که انتظار وسائط نقلیه بکمترین مدت تقلیل داده شود.

ماده سوم - مخارج ساختمان بنائی که در ماده اول پیش بینی شده متساویا بوسیله ادارات گمرکی دو کشور باید کارسازی شود.

همچنین مخارج نگاهداری - تعمیر ساختمان مذکور و مخارج روشنائی نظافت و گرم کردن محلهای مشترک بازرسی مامورین گمرک و مامورین شهربانی بمهده ادارات مربوطه با نسبت مذکور در فوق میباشد.

ولی مخارج روشنائی نظافت و گرم کردن اماکن مخصوصی که از یکطرف متعلق اداره گمرکات ایران و از طرف دیگر متعلق اداره گمرکات ترکیه میباشد بمهده هر یک از ادارات نامبرده خواهد بود.

ماده چهارم - بملاوه طرفین متعاهدین تعهد میکنند که هر یک در خاک خود هر چه زودتر اماکنی به شرح ذیل بسازند.

۱ - برای سکونت اعضاء اداره گمرک و اداره شهربانی و خانواده آنها.

۲ - برای انبار مال التجاره.

۳ - برای جادادن وسائط نقلیه.

ماده پنجم - وظایف و اختیارات دفاتر گمرکی ایران و ترکیه بوسیله نظاماتی که از طرف ادارات مربوطه هر یک وضع شده باشد تعیین خواهد شد.

ادارات نامبرده بایستی با موافقت نظر یکدیگر

یادداشت بموقع اجرا گذارده میشود و مدت اعتبار آن پنج سال خواهد بود پس از انقضای مدت مذکوره تازمانی که بوسیله یکی از طرفین متعاهدین فسخ نشده باشد این موافقت نامه بقوت خود باقی خواهد ماند و فسخ مذکور ۶ ماه پس از تاریخ اعلام آن ترقیب اثر داده می شود.

اسناد تصویب هر چه زودتر در آنکارا مبادله خواهد شد.

نظر امراتب مسطور نمایندگان مختار دولتمین متعاهدین موافقت نامه حاضر را امضا نمودند.

در دو نسخه بزبان فرانسه در طهران نگاشته شد.

تاریخ چهاردهم مارس ۱۹۳۷

موافقت نامه مخصوص راجع بدائر نمودن پاره خطوط تلگرافی و تلفونی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران از یکطرف و حضرت رئیس جمهور ترکیه از طرف دیگر.

نظر بانکه مابین ارتباطات تلگرافی و تلفونی را بین دو کشور توسعه دهند تصمیم بانقاد موافقت نامه مخصوص راجع بدائر نمودن پاره خطوط تلگرافی و تلفونی و بهبودی خطوط موجوده نموده و اختیاردا ان خودرا برای انجام این مقصود بطرق ذیل معین نمودند.

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران

جناب آقای عنایت الله سمعی وزیر امور خارجه و جناب آقای محمد حکیمی معاون وزارت پست و تلگراف و تلفون.

حضرت رئیس جمهور ترکیه

جناب آقای جمال حسنوتارای وزیر سابق، نماینده در مجلس کبیر ترکیه و نماینده دائمی سابق در جامعه مال و جناب آقای کمال کبیرولو وزیر مختار.

نمایندگان مختار پس از مبادله اختیار نامههای خود که واجد شرایط صحت و اعتبار بود در مقررات ذیل موافقت حاصل کردند.

ماده اول - دولتمین ایران و ترکیه متعهد می شوند که هر يك در خاک خود در ظرف سال ۱۹۳۷ خط تلگرافی موجوده بین ماکو و بایزید را اصلاح و يك خط ثانوی احتیاطی بان علاوه نمایند.

تلگرافخانه های تبریز و بایزید یا ارض روم مجهز

نظامنامه خاصی برای تعیین شرایط همکاری دو دفتر گمرکی و شرایط مساعدتی که در صورت لزوم باید در دفتر نامه برده نسبت بیکدیگر بنمایند تدوین خواهند کرد. ساعات باز شدن وبسته شدن دفاتر و اطاق معاينه مشترك با موافقت نظر طرفین معین خواهد شد.

ماده ششم - برای تسهیل امر ترانزیت طرفین متعاهدین با موافقت نظر بیکدیگر جبهه تسهیل مراسم و عملیات گمرکی که باید درباره مالالتجاره و مسافرین چه در ورود و چه در خروج صورت گیرد تدابیر لازمه اتخاذ خواهند نمود.

ماده هفتم - اطاق مشترك معاينه مامورین گمرکی و شهربانی تحت نظارت مصادر امور گمرکی و شهربانی طرفین خواهد بود ولی با رعایت حق بازرسی دفاتر گمرکی طرفین نیستی برای جریان عادی رفت و آمد و حمل و نقل وسائط نقلیه و مالالتجاره بین دو کشور هیچگونه مزاحمتی فراهم شود.

ماده هشتم - رؤسای دفتر گمرکی مشترك می توانند اطلاعات مربوط بحمل و نقل مالالتجاره و رفت و آمد مسافرین را که از این دفتر گمرکی از ایران ترکیه و بالعکس رفت و آمد میکنند بیکدیگر بدهند. همچنین عمال گمرکی دو کشور فقط برای دادن اطلاعات بیکدیگر میتوانند بر حسب تقاضای رئیس خودشان و بناچاره قبلی رئیس دفتر گمرکی طرف دیگر انبار و مخزنهای آنطرف را معاينه کنند.

هر يك از ادارات مربوطه حق بازرسی دفاتر و اوراق اداری راجعه بحمل و نقل مالالتجاره را منحصرأ برای مامورین خود محفوظ میدارند.

ماده نهم - ارزاق محل احتیاج مستخدمین و عمال گمرکی دو کشور که در گمرک خانه های ایران و ترکیه انجام وظیفه میکنند و همچنین سوخت مصرف شخصی آنها در دو طرف از قادیه رسوم گمرکی معاف خواهد بود مشروط بانیکه در موقع ورود بلك یکی از طرفین مورد بازرسی گمرکی مقرر واقع گردد.

ارزاق و سوخت نام برده در فوق منحصرأ برای مصرف مستخدمین و عمال گمرکی و شهربانی و همچنین خانواده آنها خواهد بود.

ماده دهم - این موافقت نامه بتصویب خواهد رسید و تصویب آن بوسیله یادداشت بطرف متعهد دیگر اعلام خواهد شد و پانزده روز پس از تسلیم آخرین

عهدنامه تجارت و دریانوردی بین دولت شاهنشاهی

ایران و دولت جمهوری ترکیه

اعلیحضرت هماون شاهنشاهی ایران از یکطرف و

حضرت رئیس جمهوری ترکیه از طرف دیگر

نظر باینکه مایل هستند روابط تجاری بین ترکیه

و ایران را تقویت نموده و توسعه دهند تصمیم بقطع

نامه تجاری و دریانوردی نموده و اختیار داران خود

را در این باب بقرار ذیل تعیین نمودند

اعلیحضرت هماون شاهنشاهی ایران

جناب آقای عنایت الله سمیعی وزیر امور خارجه

و آقای صادق بوغنی کفیل اداره کل تجارت

و حضرت رئیس جمهوری ترکیه

جناب آقای جمال حسنوتارای وزیر سابق نماینده

در مجلس کبیر ترکیه و نماینده سابق دائم در جامعه

ملل و جناب آقای کمالی کبیر ولو وزیر مختار

نمایندگان مختار مزبور بعد از مبادله اختیارنامه

های خود که در کمال صحت و اعتبار بود در مقررات

ذیل موافقت حاصل نمودند

ماده اول - از محصولات طبیعی یا صنعتی

تولید شده در خاک یکی از طرفین متعاهدین که بخواه

طرف متعاهد دیگر وارد میشود حقوق و گمرکات و

عوارض و عوارض فوق العاده و یا مالیاتهای گمرکی از

هر قبیل جز یا بیش از آنچه که از محصولات مشابه

دولت کامله لوداد اخذ میشود و یا خواهد شد دریافت

نخواهد گردید

اصل معامله دولت کامله لوداد نسبت به حقوق صادراتی

و مالیاتهای دیگر راجع به محصولات طبیعی یا صنعتی نیز

که از خاک یکی از طرفین متعاهدین بخواه طرف متعاهد

دیگر صادر میشود شامل خواهد گردید

میام است که معامله دولت کامله لوداد در مورد

اجرای مقررات گمرکی و معامله گمرکی و ترتیب

امتحان و تجزیه مال التجاره های وارده و شرایط تادیه

حقوق و عوارض گمرکی نیز معمول میگردد

ماده دوم - معامله مذکور در ماده اول این عهد

نامه شامل موارد ذیل نخواهد گردید

۱ - مساعدتهائی که از طرف یکی از طرفین

متعاهدین در معاملات سرحدی با کشور های همجوار

بمحل میاید و یا ممکن است بعدا معمول گردد

۲ - اعدتهای مخصوص باشیه از یک اتحاد گمرکی

۳ - مزایا و مساعدتهای خصوصی که در مورد

بتمام آلات و ادوات جدید که لازم باشد خواهند بود

ماده دوم - دفاتر تلگرافی و پستی سرحدی در

معنی دائر خواهد بود که در موافقت نامه کمراکات مختلط

سرحدی که در طهران در تاریخ ۱۴ مارس ۱۹۳۷ امضاء

شده پیش بینی گردیده است

دفاتر مزبور باید دارای اسباب و ادوات تلگرافی

و مستخدمین کافی که برای حسن جریان امور آن لازم است

باشند بطوریکه خط تلگرافی تبریز - یزد و سرویس

پستی مرتبا برای مبادلات بین دو کشور مورد استفاده

قرار گیرند

ماده سوم - دو کشور برای اتصال خط تلگرافی

ایران بخط تلگرافی ترک بین قطورودان نیز موافقت دارند

ادارات پست تلگراف و تلفن دو کشور متفقا ترتیبات

اجرای مقررات این ماده را تعیین خواهند نمود

ماده چهارم - دولتین موافقت دارند باینکه

برای اتصال خطوط تلگرافی خود منتهی تا آخر سنه

۱۹۳۹ تدابیر لازمه اتخاذ نمایند دولتین بر طبق نتایج

حاصله از مطالعاتی که در این باب از طرف ادارات -

پست تلگراف و تلفن دو کشور بعمل خواهد آمد نقطه

سرحدی و تاریخ قطعی عملی شدن این اتصال را تعیین

خواهند کرد

ماده پنجم - هر يك از دولتین برای ترانزیت

مخازرات بیسیم بمقصد کشورهای دیگر که با ایستگاه های

بیسیم آن کشورها ارتباط مستقیم ندارند ایستگاههای بی

سیم طرف مقابل را ترجیح خواهند داد مشروط بر اینکه

ایستگاههای مزبور باتساوی شرایط بتوانند چه از لحاظ

فنی و چه از حیث تعرفه جانشین ایستگاههای بیسیم واسطه

که فعلا مورد استفاده میباشد قرار گیرند

ترتیب اجرای مقررات این ماده متفقا از طرف ادارات

مربوطه دولتین تعیین خواهد گردید

ماده ششم - نسبت باین موافقتنامه مراسمی که

طبق قوانین اساسی هر يك از طرفین متعاهدین مقرر

است بعمل خواهد آمد و انجام مراسم مزبور بوسیله یاد

داشت بطرف دیگر اشعار خواهد گردید

موافقتنامه مزبور ۱۵ روز بعد از تسلیم آخرین یادداشت

بموقع اجرا گذارده خواهد شد

بنابر این نمایندگان مختار طرفین این موافقت نامه را

امضاء نمودند

در طهران در ۲ نسخه بفرانسه نگاشته شد ۱۴ مارس ۱۹۳۷

معاملات گمرکی بین ترکیه و کشورهای که از امپراطوری عثمانی در ۱۹۲۳ مجزئی شده اند فعلا معمول است یا در آتی معمول خواهند شد

ماده سوم - محصولات طبیعی و یا صنعتی یکی از طرفین متعاهدین که بخاک طرف متعاهد دیگر وارد میشود در آنجا از حیث عوارض داخلی از هر قبیل که باشد از معامله که نسبت بهمان محصولات دولت کماله الوداد میشود بهره مند خواهند شد

ماده چهارم - هر یک از طرفین متعاهدین می تواند برای تعیین کشور مبدا کالای وارده ارائه تصدیقنامه مبدا را بشهر بر آنکه آن کالاها محصولات طبیعی یا صنعتی کشور مزبور باشند و یا در نتیجه تغییر شکلی که در آنجا پیدا کرده اند مثل کالای آن کشور باید محسوب شوند مطالبه نماید گنمه «تغییر شکل» مندرجه در فقره اول این ماده عبارت از این است که لااقل پنجاه در صد بقیعت اصلی کالائیکه مبدا آن خارجی است در نتیجه عملیاتی که بعد از ورود بخاک یکی از طرفین متعاهدین در آن صورت میگردد افزوده شده باشد تصدیق نامه های مبدا در ترکیه از طرف اطاق تجارت و صنایع و یا موسسه دیگری که از طرف دولت ترکیه تعیین شود و در ایران از طرف دفاتر گمرکی و یا موسسه دیگری که از طرف دولت ایران تعیین شود صادر خواهد گردید مرسولات نام برده در ذیل بشرطی که مطابق نظامات داخلی هر یک از طرفین متعاهدین جنبه تجارتی نداشته باشد از تصدیق نامه مبدا معاف خواهند بود

- ۱ - مرسولاتی که قیمت آنها از پنجاه لیره ترك با بانصد ریال تجاوز نکند
- ۲ - بسته های پستی
- ۳ - مرسولاتی که از راه هوایی ارسال شده و از ۵ کیلو تجاوز نکند ،

ماده پنجم - طرفین متعاهدین متقبل میشوند که متقابلا در حدود قوانین و نظامات خود معامله دولت کماله الوداد را از حیث ترانزیت اشخاص و لوازم مسافرت و کالاها و هر قبیل اشیاء همچنین کلیه وسائط نقلیه یکدیگر اعطاء نمایند .

ماده ششم - کشتیها و جهازات دارای بیری یکی از طرفین متعاهدین که خالی یا بار داخل آنها و بنادر طرف متعاهد دیگر شده و یا از بنادر مزبور خارج میشوند از هر کجا که حرکت کرده باشند مقصد آنها هر جا باشد

از هر لحاظ از معامله دولت کماله الوداد در آنجا بهره مند خواهند شد .

ماده هفتم - این عهدنامه تصویب شده و تصویب آن بوسیله یادداشت بطرف متعاهد دیگر ابلاغ خواهد گردید .

عهدنامه مزور شانزده روز بعد از تسلیم آخرین یادداشت به موقع اجراء گذارده شد و مدت يك سال دارای اعتبار خواهد بود .

بعد از انقضای مدت مزبور توافق می کرد که یکی از طرفین متعاهدین آنرا فسخ نکنند در اعتبار خود باقی خواهد ماند و فسخ مزبور فقط ۳ ماه بعد از تاریخ اشعار آن ترتیب اثر داده میشود و مبادله اسناد تصویب هر چه زودتر در انکارا بعمل خواهد آمد

اما بر این نمایندگان مختار طرفین این عهد نامه را امضاء نمودند .

در دو نسخه در طهران در تاریخ ۱۳ مارس ۱۹۳۷ نگاشته شد .

پروتکل

طرفین متعاهدین موافقت دارند که بعد از نقاط سرحدی مناسبی را برای عبور اشخاص و کالاها تعیین نموده و در آنجا ادارات گمرکی دارای اختیارات و وظائف لازمه دائر سازند .

این پروتکل جزء لاینجزاء عهدنامه تجارت و دریانوردی که بتاریخ اموز امضاء شده میباشد و تواما با عهد نامه مزبور به موقع اجراء گذارده خواهد شد . طهران ۱۳ مارس ۱۹۳۷ .

قرارداد هوایی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران از یکطرف و حضرت رئیس جمهور ترکیه از طرف دیگر که هر دو مایل هستند شرایط هوانوردی بین دو کشور را تحت نظم در آورند تصمیم بمقدد قرار دادی نموده و برای این منظور نمایندگان مختار خود را بقرار ذیل تعیین نمودند .

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران

جناب آقای عنایت الله سمیعی وزیر امور خارجه
حضرت رئیس جمهور ترکیه

جناب آقای جمال حسنوتارای وزیر سابق نماینده در مجلس کبیر ترکیه و نماینده سابق دائم ترکیه در جامعه ملل و جناب آقای کمال کبیرواو وزیر مختار

نمایندگان مخازن مزبور پس از مبادله اختیار نامه های خود که دارای صحت و اعتبار بود در مقررات ذیل موافقت کردند :

ماده اول - این قرارداد مناسبت به عبارات کشوری متعلق با ادارات دولتی طرفین متعاهدین یا مؤسسات دولتی که بوسیله دولتین متعاهدین ایجاد شده و مامور تأمین سرویس هوایمائی بین دو کشور میباشند اجراء میشود :

ماده دوم - اگر بهره برداری خط هوائی که در ماده ۱۷ این قرارداد پیش بینی شده است بوسیله یک شرکت ملی بعمل آید باید بین دولتین متعاهدین موضوع مورد موافقت خاصی قرار گیرد .

ماده سوم - هر یک از طرفین متعاهدین بشرط معامله متقابل کامل متعهد میشوند که در حال صلح بهواپیماهای طرف دیگر که در ماده اول معین شده است آزادی عبور بیعسر از فراز خاک خود تا نقطه ای که مطابق ماده (۱۷) معین خواهد شد بدهد مشروط بر اینکه مقررات مندرجه در این قرارداد رعایت شده باشد .

ماده چهارم - منظور از هواپیما در اصطلاح این قرارداد دستگاههای دارای آلت محرکه است که برای هوانوردی بکار میرود .

ماده پنجم - هر یک از طرفین متعاهدین تقاضی را که بین آن نقاط از فراز سرحدات میتوان عبور نمود معین میکنند .

عبور از سرحد بر طبق مقررات قرار داد تأمین حدود امضا شده بین دولتین صورت خواهد گرفت .

هواپیماها در پرواز از فراز خاک یکی از طرفین باید خط سیر هوائی را که آن دولت مقرر نموده است پیروی نمایند . هرگاه هواپیما بواسطه فرس ماژور من غلیظ رعد و برق - طوفان برقی - کار نکردن موتور از خط سیر خود منحرف شود با هواپیما و خلبانها طبق مقررات قانونی معموله در آن کشور رفتار خواهد شد .

ماده ششم - طرفین متعاهدین قسمتهای خاک خود را که پرواز از فراز آنها ممنوع است یکدیگر اطلاع خواهند داد .

ماده هفتم - هر یک از طرفین متعاهدین این حق را برای خود محفوظ میدارند که در موارد استثنائی پرواز هواپیماها را از فراز خاک ملی خود محدود کرده یا آنرا کلاً یا بعضاً قلعغن نمایند و باین تصمیم خود تریب اثر عوری بدهند .

ماده هشتم - هر هواپیمائی که بواسطه کیفیات

خارج از اراده خلبان که بمنزله فرس ماژور تلقی می شود مثل غلیظ - رعد و برق - طوفان برقی - کار نکردن موتور داخل فضای منطقه ممنوعه یکی از طرفین متعاهدین شده باشد باید فوراً نشانه خطر را که مطابق مقررات هواپیمائی آن کشور معین شده است بدهد و بدون تاخیر در نزدیکترین فرودگاه خارج از منطقه ممنوعه فرود آید .

خلبان موظف است مطابق مستدرجات مقرر در فقره ۲ ماده ۱۸ رفتار کند در این موارد با هواپیما و خلبان هایش طبق مقررات قانونی همان کشور رفتار خواهد شد .

ماده نهم - هواپیماهای هر یک از طرفین متعاهدین عملجات - مسافرین و محمولات آنها در خاک طرف دیگر تابع الزامات ناشیه از مقررات جاریه در کشور مزبور خواهند بود مخصوصاً تابع نظاماتی که بطور کلی برای هواپیمائی مقرر است و مقررات مربوطه با اجازه نامها و به علاوه مقررات مربوط بگمرک و سایر عوارض و ممنوعیت های صادراتی و وارداتی و نقل و انتقال اشخاص و کالا و مقررات مربوطه بنظم و امنیت عمومی و همچنین مقررات صحتی و مقررات مربوطه بگذرنامه آن دولت میباشد .

همچنین هواپیماهای مزبور تابع سایر الزامات ناشیه از قوانین عمومی آن دولت نیز خواهند بود .

ماده دهم - سوختی که در هواپیماهای یکی از طرفین متعاهدین هنگام ورود بخاک طرف دیگر موجود است از حقوق گمرکی و عوارض مطلق خواهد بود بدون اینکه بتوان هیچ مقداری از آن را بدون تادیه حقوق گمرکی از هواپیما خارج کرد و همچنین اسباب های یدکی متعلق به هواپیماهای مزبور از پرداخت رسوم گمرکی معاف خواهند بود .

ماده یازدهم - هر هواپیمائی که از سرحد طرف متعاهد دیگر عبور میکند مجبور است در فرودگاه گمرکی آن دولت که بر طبق ماده ۱۷ معین خواهد شد فرود آید .

ماده دوازدهم - هواپیماهای یکی از طرفین متعاهدین هنگام پرواز از فراز خاک طرف دیگر نیایستی یکدقت هواپیما و جواز را قندگی که نامورین مربوطه دولتی که هواپیمای مزبور تابعیت آنها دارد و همچنین اسناد ثبت لازمه را همراه داشته باشند .

هواپیماهای مزبور باید علائم مشخصه واضحی داشته باشند که بتوان در حال پرواز هویت آنها را تشخیص داد

بعلاوه دوا داره صالحه طرفین متبوانند هر وقت مورد پيدا كنند فرودگاههای گمرکی و فرودگاههای بین راه و فرودگاههای انتهایی خط و خط سیرها و نقاط ارتباطی نام برده را یا توافق نظر یکدیگر تغییر دهند هر وقت که امکان استفاده از هر يك از این فرودگاهها و اوامرونا تعیین گردد باید بلافاصله بطرف متعاقد دیگر اطلاع داده شود

ماده هجدهم - فرودهر هواپیمای یکی از طرفین متعاهدین در خاک طرف دیگر خارج از فرودگاههایی که با موافقت نام برده در ماده ۱۷ مین خواهد شد ممنوع است هنگام فرود اجباری در خارج از این فرودگاهها خلبان باید بلافاصله نزدیکترین مأمورین محلی را مطلع نموده و تا حضور مأمورین نام برده بمسئولیت خود از عزیمت عملیات و مسافرتین طیاره و برداشتن محمولات آن معانت نماید

هواپیمای دولتی هنگام فرود اجباری یا اختیاری بهمان مساعدتهائی که در باره هواپیمای ملی به عمل میاید ذیحق خواهند بود .

ماده نوزدهم - طیارات هر يك از طرفین متعاهدین مطابق نظامات جاریه میتوانند از سرویس های فرودگاه هائی که در آنجا مجاز فرود آمدن هستند استفاده نمایند

رسوم احتمالی (رسوم فرود آمدن و توقف و غیره) و آنچه که مربوط بحسن جریان سرویس هوایی است لدی الاضطرار با موافقت مشترك ادارات ذمه علاقه دو کشور تنظیم خواهد شد .

ماده بیستم - پروانه رانندگی وتصدیق واجازه نامه که به هواپیمای و عملیانش برای پرواز از فراز خاک یکی از طرفین متعاهدین داده میشود در خاک طرف متعاقد دیگر اعتبار همان اوراقی را خواهد داشت که در آن کشور برای این مقصود داده میشود .

هر يك از طرفین حق دارد برای عبور و مرور در حدود و فراز خاک خود تصدیق صلاحیت و جواز هائی را که جهت یکی از اتباع خود از طرف دولت دیگر اعطاء شده باشد معتبر نشانند .

ماده بیست و یکم - هر گونه باراندازی و پرتاب محمولات در عرض راه ممنوع است .

ماده بیست و دوم - استعمال دستگاه های مخابراتی بی سیم در هواپیمای بر فراز خاک هر يك از

ماده سیزدهم - اشخاصیکه عملیات هواپیمایا تشکیل میدهند با حفظ مقررات فقره ۲ ماده ۲۰ این قرار داد بایستی تابعیت یکی از طرفین متعاهدین را داشته و اوراق لازمه برای پرواز را که در کشور متبوع شماره لازم است دارا باشند .

طرفین متعاهدین اوراقی را که در خاک هر يك از آنها برای هوا نوردی ضرورت دارد یکدیگر ابلاغ خواهند کرد .

اشخاصیکه عملیات هواپیمایا تشکیل میدهند باید بعلاوه دارای اوراقی باشند که مثبت مثبت و هویت آنها بوده باشد و هم چنین در صورت لزوم گذر نامه نیز داشته باشند .

مسافرتین هواپیمای بایستی دارای کلیه اسناد هویت و گذر نامه که بموجب قوانین و نظامات جاریه مورد لزوم است باشند

ماده چهاردهم - هواپیماهائی که از يك کشور بشکورت دیگر اشخاص و کالا حمل میکنند باید دارای اسناد ذیل باشند :

۱ - فهرست اسامی مسافرتین

۲ - صورت اموال بارنامه کالا و اوراقی که هواپیمای حامل است و همچنین اظهار نامه های تفصیلی فرستندگان اجناس تمام این محصولات تابع مقررات جاریه خواهند بود

طرفین متعاهدین آذوقه را که هنگام مسافرت محتاج الیه عملیات هواپیمائی است از حقوق گمرکی معاف خواهند کرد بشرط آنکه در موقع فرود هواپیمای در فرودگاه گمرکی معاینه و بازرسی گمرکی لازمه در باره آنها بعمل بیاید

ماده پانزدهم - مصادره صلاحیت دار طرفین متعاهدین در موقع عزیمت و فرود هواپیمای حق خواهند گذاشت که هر طیاره را بازرسی کرده و اسنادبراکه باید آن طیاره داشته باشد معاینه نمایند

ماده شانزدهم - حمل محمولات پستی مستقیما بین ادارات پست طرفین متعاهدین بوسیله مقوله نامه های مخصوصی صورت خواهد گرفت

ماده هفدهم - فرودگاههای گمرکی فرودگاههای بین راه فرودگاههای انتهایی خط - خطالسیرها و نقاط ارتباطی با موافقت بین دوا ئر صالحه طرفین متعاهدین منتهی تا سه ماه پس از اجرای اینقرار داد تعیین خواهد شد .

**و حمل و نقل کالا و مسافران طریق طهران - تبریز
طرابوزان (و یابالعیس)**

**دولت شاهنشاهی ایران از یکطرف و
دولت جمهوری ترکیه از طرف دیگر**

نظر باینکه هر دو مایل هستند موجبات تسهیل و ازدیاد ترافیت و حمل و نقل کالا و مسافر را از طریق طهران - تبریز - طرابوزان و بالعکس فراهم نمایند تسهیل به عقد موافقت نامه گرفته و برای این مقصود نمایندگانی مختار خود را بقرار ذیل معین نمودند :

از طرف دولت شاهنشاهی ایران
جناب آقای عنایت‌الله سمیعی وزیر امور خارجه
از طرف دولت جمهوری ترکیه

جناب آقای جمال‌حسنو تارای وزیر سابق . نماینده
در مجلس کبیر ترکیه و نماینده دائمی سابق در جامعه
ملل و جناب آقای کمال کبیر ولو وزیر مختار
ترکیه در استانبول مختار نام برده پس از مبادله اختیار
نامه‌های خود که واجد شرایط صحت و اعتبار بود در
مقررات ذیل موافقت حاصل کردند .

ماده اول - دولت شاهنشاهی ایران و دولت
جمهوری ترکیه متعهد میشوند که هر یک در خاک خود
راهی را که از طرابوزان به تبریز و طرابوزان می‌رود ساخته
و تعمیر کرده و نگاهداری کنند بطوریکه وسایل نقلیه
بتوانند منظم و با کمال سهولت در آن راه رفت و
آمد نمایند .

ماده دوم - هر یک از طرفین متعاهدین در خاک
خود حمل و نقل منظم مسافر و کالا را در راه تبریز
طرابوزان را می‌توانند در راه تبریز طهران بوسیله سرویس
مناسبی که دارای عدد کافی وسائط نقلیه موتور و
واجد شرایط لازم جهت حوائج حمل و نقل باشد تأمین
خواهد نمود .

ماده سوم - سرویس‌هایی که از طرف دولتمین
متعاهدین در آن تأمین حمل و نقل منظم مسافر و کالا در راه
مزبور در ماده ۲ خواهند شد با موافقت نظر یکدیگر
در کلیه مسائل مربوطه بحسن جریان حمل و نقل و
مخبره‌ها و مسائل مربوطه بساعات حرکت و ارتباط
تردد و غیره از سرحد و همچنین امکان اقامت سیر
وسایل نقلیه آنها در داخل خاک طرف دیگر در راه
بیش بینی شده در ماده اول تبادل نظر خواهند نمود
ماده چهارم - برای تسهیل و ازدیاد حمل

طرفین متعاهدین تابع مقرراتی است که از طرف مصادر
صلاحیت داران دولت برای این منظور وضع شده باشد به
علاوه دستگاه‌های مزبور فقط بوسیله عملیات طیاره که
دارای پروانه مخصوص دولت متبوعه خود باشند ممکن
است استعمال شود .

ماده بیست و سوم - حمل اسلحه و مهمات
جنگی و گاز خفه کننده و مواد محترق و کبوترهای
نامه بر برای هواپیما و عملیات آنرا و مسافرت آن
ممنوع است حمل دستگاههای عکاسی و سینما توگرافی
در حدود خاک طرف متعاهد دیگری که هواپیما دارای
ملیت آن نمیباشد جز بر طبق نظاماتی که ممکن است
در این موضوع در آن کشور مجری باشد صورت
نخواهد گرفت .

ماده بیست و چهارم - طرفین متعاهدین قوانین
و نظامات مربوطه بهوا نوردی در خاک خودشان را بیک
دیگر اطلاع خواهند داد .

ماده بیست و پنجم - طرفین متعاهدین در آخر
هر ماه فهرست‌های ثبت در دفتر و خارج کردن از دفتر
که در ماه قبل در خط سیر منظوره در اینقرار داد
صورت گرفته است با یکدیگر مبادله خواهند کرد .

ماده بیست و ششم - هر یک از طرفین متعاهدین
میتواند حق حمل تجاری اشخاص و کالا را بین دو
نقطه خاک خود برای هواپیمای ملی خود محفوظ دارد

ماده بیست و هفتم - این قرار داد بتصویب
رسیده و تصویب آن بوسیله یادداشت بطرف متعاهد دیگر
اعلام خواهد شد و پانزده روز بعد از تسلیم آخرین
یادداشت بموقع اجرا گذارده خواهد شد و مدت پنج سال
اعتبار خواهد داشت .

پس از انقضاء مدت نام برده تاوقتی که قرارداد
بوسیله یکی از طرفین متعاهدین فسخ نشده است باعتبار
خود باقی خواهد ماند ، بفسخ مزبور سه ماه پس از
تاریخ اعلام آن بطرف متعاهد دیگر ترتیب اثر داده
خواهد شد اسناد تصویب هر چه زودتر در انکار مبادله
خواهد شد .

نظر بمراتب فوق نمایندگانی مختار طرفین متعاهدین
این قرارداد را امضاء نمودند .

در طهران در دو نسخه بفرانسه نگاشته شد .

مورخه ۲۰ آوریل ۱۹۳۷

موافقتنامه مربوطه به تسهیل و ازدیاد ترافیت

اسناد مشبه انجام مراسم مقرر در قانون اساسی هریک از دولتمین هر چه بود تر در آنکارا مبادله خواهد شد. نظر بمراتب مسطور نمایندگان مختار طرفین موافقت نامه حاضر را امضاء نمودند. در طهران بدو نسخه بزبان فرانسه نگاشته شد بیستم آوریل ۱۹۳۷

قرارداد دام پزشکی بین ایران و ترکیه

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران از یکطرف و حضرت رئیس جمهور، ری ترکیه از طرف دیگر نظر باینکه مایلند تجارت اغنام و احشام و محصول حیوانی را بین ایران و ترکیه تسهیل نموده و بوسیله همکاری متقابل خساراتی را که از امراض مسریه حیوانی بسو کشور متوجه میشود مرتفع ساخته و متقابلاً هر یک در خاک خود تدابیر لازمه را برای مبارزه بر علیه امراض مسریه حیوانی و برای ایجاد نظارت دام پزشکی راجع به حیوانات اهلی و محصول خام حیوانی که از یک کشور بکشور دیگر وارد میگردد اتخاذ نمایند تصمیم بانعقاد قرار داد دام پزشکی بمقد تنظیم تجارت اغنام و احشام و طیور و محصول حیوانی خام و غذائی و تعیین یک منطقه دام پزشکی نموده و اختیار داران خود را بقرار ذیل معین نمودند:

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران

جناب آقای عنایت الله سمیعی وزیر امور خارجه و جناب آقای مصطفی بیات رئیس اداره کل فلاح

حضرت رئیس جمهوری ترکیه

جناب آقای جمال حسنو تارای وزیر سابق نماینده در مجلس کبیر ترکیه و نماینده سابق دائم در جامعه ملل و جناب آقای کمال کبیر ولو وزیر مختار نمایندگان مختار مزبور بعد از مبادله اختیارنامه های خود که در کمال صحت و اعتبار بود در مقررات ذیل موافقت حاصل نمودند.

تجارت حیوانات و محصول حیوانی

ماده اول - ورو حیوانات دارای یک سم و نشخوار کنندگان خوک و طیور و مواد و محصول خام و غذائی حیوانی و اشیائیکه ممکن است وسیله انتقال برای انتشار امراض حیوانی گردد از خاک یکی از طرفین متعاهدین بخاک طرف متعاهد دیگر محدود بنقاط عبور سرحدی نام برده ذیل و تابع بازرسی دام پزشکی از طرف دولتی است که واردات در خاک آن

نقل کالا و مسافر در راه مذکور در ماده اول هریک از طرفین متعاهدین تعهد میکند که به نسبت ازدیاد حمل و نقل در این راه در خاک خود و در نقاط مناسب راه مزبور موجبات برقراری مهمانخانه و گساراز و کارخانجات تعمیر را تامین نمایند.

ماده پنجم - طرفین متعاهدین تعهد میکنند که تا حد امکان خواه بوسیله الغاء یا تقابیل پاره حقوق خواه بوسیله هراقدام مناسب دیگری مخارج مربوط بحمل و نقل مسافر و کالا را که در راه منظور در این موافقت نامه صورت میگیرد تقبیل دهند.

ماده ششم - برای تسهیل حمل و نقل در راه طهران طرابوزان طرفین متعاهدین جهت ساده کردن مراسم و ترتیبات اداری و مخصوصاً مراسم مربوطه بمعاینه گمرکی و بازرسی گذرنامه که در مورد حمل و نقل مسافر و کالا بعمل میاید اقدامات لازمه خواهند نمود.

ماده هفتم - دولتمین با موافقت نظر یکدیگر و منتهی در ظرف چهار ماه پس از تاریخ امضاء این موافقت نامه برنامه برای انجام سریع مسائل مذکور در مواد ۱ و ۲ و ۳ و ۴ تنظیم خواهند نمود دولتمین در مدت های معینه در برنامه مزبور تصمیمات منخذه را بموقع اجرا خواهند گذارد.

ماده هشتم - این موافقت نامه بر حسب مقررات قانون اساسی هریک از طرفین متعاهدین بتصویب خواهد رسید و انجام مراسم آن بوسیله یادداشت بطرف دیگر ابلاغ خواهد گردید.

موافقت نامه از تاریخ تسلیم آخرین یادداشت بموقع اجرا گذارده خواهد شد و تا زمانی که بوسیله یکی از طرفین متعاهدین فسخ نشده باعتبار خود باقی خواهد ماند.

فسخ مزبور قبل از اول ژانویه ۱۹۴۱ صورت نخواهد گرفت و یکسال پس از ابلاغ بطرف دیگر ترتیب اثر بان داده خواهد شد مهذا چنانچه از ابتدای سال دوم اجرای برنامه نام برده در ماده ۷ این موافقتنامه مقدار کالائی که از دفتر مشترک گمرکی مقرر در قرار داد چهاردهم مارس ۱۹۳۷ عبور میکند سالیانه به ۶۰۰۰ تن در حد اقل بالغ نگردد هریک از طرفین متعاهدین در هر موقع میتوانند با اختیار قبلی ششماهه خود را از تعهدات و الزامات ناشیه از این موافقت نامه بری دارند.

صورت می گیرد.

از طرف ایران : بازرگان

از طرف ترکیه : گرجی بلاغ

در صورت لزوم ممکن است در نقاط عبور سرحدی تغییراتی داده شده و یا با موافقت طرفین مده آنرا افزوده شود طرفین متعاهدین پستهای قرانطینه در مدت منتهی یکسال خواهند ساخت

ماده دوم - نسبت به حیواناتی که برای صادرات بوده و ممکن است بر حسب جنس خود امراض نام برده ذیل را بگیرند :

طاعون گاوی و تب برقی و آبله گوسفند در تصدیق نامه بهداشت باید تصدیق گردد که حیوانات نام برده و نه در محل اصلی و نه در يك شماع بیست کیلو متر دورا دوران این شماع چهل کیلومتر برای طاعون گاوی و تب برقی میباشد و امراض فوق الذکر افلا از شصت روز باین طرف بروز نکرده است نسبت بامراض سربه و عفونی دیگر مطابق نظامات بهداشتی طرفین متعاهدین معمول خواهد گردید

چنانچه حیوانی در دهکده مبتلا بچرب شده باشد در مدت شیوع مرض در آن دهکده برای همجنس حیوان مبتلا بچرب نباید تصدق نامه بهداشت صادر گردد

ماده سوم - به حیوانات همچنین بمحصول خام و غذائی حیوانی که برای وارد کردن بخاک یکی از طرفین متعاهدین اختصاص دارد باید علامتی زده شده و دارای تصدیقنامه بهداشتی باشند که از طرف دام پزشکی دولتی و یا دام پزشکی که از طرف دولت مجاز در این امر است صادر شده باشد تصدیقنامه مبدع که از طرف مقامات مربوطه داده میشود مبنای تصدیقنامه بهداشت نام برده فوق خواهد بود

ماده چهارم - تصدیقنامه بهداشت حیوانات باید مطابق نمونه ضمیمه نمره يك تنظیم گردد

هرگاه موقع عبور از سرحد مده حیوانات باعهده در تصدیقنامه بهداشت درج شده بوقت ندهد دام پزشکی پست سرحدی کشور وارد کننده حق خواهد داشت عبور حیوانات مزبور را تا وقتی که رسماً از طرف دام پزشکی کشور صادر کننده تصدیق شود که نقصان مربوط بمرض سربه یا عفونی نیست لغتن نماید

ماده پنجم - راجع باسب تصدیقنامه بهداشت دام پزشکی مزبور باید برای هر سر علیحده صادر شود

تصدیقنامه های مربوط به جنس گاو و ختر و گومیش و گاو کوهان دار و گوسفند و بز و خوک و طوز ممکن است جمعی بوده و برای هر جنس تصدیقنامه صادر شود. تصدیقنامه بهداشت باید از طرف دام پزشکی دولتی در عرض پنزده روز قبل از ورود حیوانات بسرحد و پرا شود حیواناتی که صاحب آنها این مزاج را رعایت ننمایند تابع قرنطینه خواهند شد.

ماده ششم - بازرسی حیوانات از طرف دام پزشکی کشور صادر کننده در خاک آن ناحیه در وقت ورود و وارد کننده صورت گرفته و فقط در صورتی از حمل آنها خودداری میشود که تشخیص و یا ظن از وجود امراض سربه و یا عفونی حاصل شود که هائی که میان آنها امراض سربه و عفونی بروز می کند بر طبق مقررات ماده ۲ مجاز بعبور از سرحد نخواهند شد. راجع به حیواناتی که مشکوک بدهانتن يك مرض عفونی یا سربه هستند گله در خاک کشور صادر کننده به قرنطینه گذارده شده و نسبت بان نظامات پلیس صحتی آن کشور مجری خواهد گردید.

ماده هفتم - در مورد کلیه جنس های گاو که وارد گردیده و اختصاص برای تخم گیری دارند تصدیق نامه بهداشت دام پزشکی صادر میگردد مشر بر اینکه جنسهای مزبوره منتهی از شمام باینطرف از حیل عمل مورد معاینه واقع شده و متعلق به آغلهائی هستند که آلوده بمرض سل نبوده اند.

ماده هشتم - امتحان حیوانات سم دار برای مرض مسممه متعین مراتب ذیل میباشد.

دام پزشکیهای دولتی بعد از امتحان طبی بین دو پرده يك بوسیله تزریق مالتین اسپها و قاطر ها را مورد معاینه قرار داده و حیواناتی که نتیجه امتحان در آنها مثبت است برای واردات قبول نخواهند شد.

راجع بمرض دورین بموجب تصدیقنامه بهداشت باید تصدیق شود که در موقع صادرات حیوانات دارای يك سم سالم بوده نه در محل اصلی و نه در يك شماع بیست کیلومتر دورادور اقمری از مرض مزبور افلا از چهل روز باینطرف مشاهده نشده است.

ماده نهم - حمل محصول خیم حیوانی فقط بوسیله پست های قرنطینه دام پزشکی که معین شده به شرط ارائه تصدیقنامه بهداشت از طرف صاحب محصول مزبور مطابق نمونه نمره ۲ که ضمیمه این قرار داد است مجاز میباشد.

ماده دهم - ادارات دام پزشکی طرفین متعاهدین موافقت دارند متقابلاً یکدیگر را از کلیه گذارشات بجزریان و توسعه امراض مسریه حیوانی در خاک هر یک از آنها مسبوق سازند همچنین ادارات مزبوره متقابلاً تدابیری را که برای جلوگیری امراض نامبرده اتخاذ میکنند یکدیگر اطلاع خواهند داد و برای این مقصود طرفین متعاهدین هر ماه اطلاعات راجع بجزریان امراض حیوانی همچنین گذارش های سالیانه و اطلاعات دیگر راجع باوضاع بهداشت دام پزشکی طرفین متعاهدین را بین خود مبادله خواهند نمود

راجع بطاعون گاوی ادارات مرکزی دام پزشکی دولتیین بروز آنها تلگرافاً یکدیگر اطلاع خواهند داد ابلاغیه های رسمی راجع باطلاعات نامبرده بزبان کشور و بفرانسه تنظیم خواهد شد

ماده یازدهم - منطقه همجوار سرحد که در آنجا بازرس بهداشت دام پزشکی مخصوصی بعمل میاید بمق پایزده کیلومتر از هر طرف خط سرحد خواهد بود هر گاه در منطقه سرحدی امراض مسریه و عفونی میان حیوانات بروز نماید بهداشت دام پزشکی هر یک از طرفین متعاهدین باید فوراً طرف دیگر را بوسیله مصادر امور سرحدی از این اتفاق مسبوق سازد راجع بطاعون گاوی مقامات مزبور تلگرافاً یکدیگر را از بروز آن مستحضر خواهند ساخت

ماده دوازدهم - طرفین متعاهدین متقبل میشوند که متقابلاً فهرست شهرها و بلوکی را که در منطقه سرحدی نامبرده در ماده ۱۱ واقع هستند یکدیگر ابلاغ نمایند **ماده سیزدهم -** طرفین متعاهدین متقبل میشوند که متقابلاً برای تهیه حمل و ترانزیت حیوانات در خاک خود یکدیگر کمک نمایند مقامات دام پزشکی که تصدیقنامه بهداشت صادر میکنند موظف هستند که نسبت بحیواناتی که بصورت ترانزیت باید حمل شوند علائم مخصوصی بر طبق نمونه هائیکه باید بین دو مقام مربوطه مبادله گردد استعمال نمایند

ماده چهاردهم - حمل حیوانات که از خاک یکی از طرفین متعاهدین صورت میگیرد تابع قوانین و نظامات و دستورهای طرف مزبور خواهد گردید

ماده پانزدهم - در صورت اختلاف بین دام پزشکی های منطقه سرحدی طرفین متعاهدین اختلاف مدیرهای دام پزشکی ایالاتی که دام پزشکی های مزبور تابع آنها میباشد تسویه خواهد گردید

ماده شانزدهم - این قرار داد بتصویب رسیده و مراتب بوسیله یادداشتی بطرف متعاهد دیگر ابلاغ خواهد گردید

قرارداد مزبور پایزده روز بعد از تسلیم آخرین یادداشت بموقع اجرا گذارده شده و برای مدت پنج سال معتبر خواهد بود

بعد از انقضای مدت مزبور قرارداد تا وقتی که یکی از طرفین آنرا فسخ نکرده است باعتبار خود باقی خواهد ماند و فسخ قرارداد فقط ششماه بعد از تاریخ اعلام آن موثر واقع خواهد شد

مبادله اسناد مصوبه در اسرع اوقات ممکنه در انکارا بعمل خواهد آمد - بنابراین اختیارداران طرفین این قرارداد را امضا نمودند در دو نسخه بزبان فرانسه در طهران نگاشته شد

بیستم اوزیل ۱۹۳۷

نمونه نمره یک

تصدیق نامه بهداری دام پزشکی برای حیوانات

سال	ماه	روز
محل صدور تصدیقنامه		
صادرکننده (نام - نام خانوادگی - نام موسسه)		
آدرس صادرکننده		
نوع و قسم حیوانات (حیوان شاخدار درشت - گوسفند - بز - اسب - الاغ - قاطر و غیره) تعداد		
اغنام و اخشام (بنام حروف)		
علائم		
محل مبدأ و منشاء حیوانات		
نقطه عبور از سرحد		
محل و نقطه مقصد		
اطلاعات متفرقه		

امضاکننده ذیل دام پزشکی دولتی تصدیق مینماید **اولا -** که حیوانات نامبرده در فوق سالم بوده و از معایب میبایند که طاعون گاوی و برفک و آبله گوسفند (Elavee) لا اقل در مدت شصت روز (دریک شعاع بیست کیلومتری برای آبله گوسفند و چهل کیلومتری برای طاعون گاوی و برفک) قبل از صدور حیوانات بروز نکرده و در محل مبدأ و منشاء حیوانات هیچ نوع مرض دیگر مسری و عفونی قابل انتقال نسبت بنوع حیوانات وارد صدور وجود نداشته است

ثانیا - گاو هائیکه برای نتاج اختصاص داده شده است از محل هائی میبایند که از مرض سل مصون بوده

و حیوانات نامبرده لااقل ششماه قبل سرم ضد سل تزریق شده است

مثلاً - که نژاد اسپها سالم و نه در محل پیدا و نه در يك شعاع بیست کیلومتری لا اقل از چهل روز قبل مرض دورین (Dowrines) دیده نشده است

نمونه نمره دو

تصدیقنامه بهداری دام پزشکی برای

محصولات حیوانی

سال	ماه	روز
محل صدور تصدیقنامه صادر کننده		
نام (نام خانوادگی نام مؤسسه)		
آدرس صادر کننده		
نوع و قسم محصولات		
قسم (مطابق تهیه)		
بار بندی		
تعداد		

وزن غیر خالص

علامت

محل مبدا و منشاء محصولات

محل ارسال محصولات

نقطه عبور از سرحد

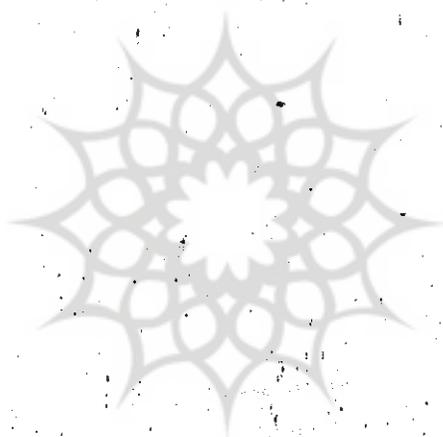
مقصد

اطلاعات متفرقه

امضاء کننده ذیل دام پزشکی دولتی تصدیق می نماید که محصولات نام برده فوق از منطقه صادر شده است که در آنجا طاعون گاوی و برفک و سیاه زخم (هارپون) و آبله گوسفندی و امراض دیگر مسری و عفونی حیوانی از سه ماه قبل باینطرف بروز نکرده و باربندی برطبق مقتضیات صحیح صورت گرفته است . دو فقره قرار داد ها وعهد نامه ها و موافقت نامه های منعقد شده بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه بشرح مندرجه در این جزوه درج شده ۱۵ خرداد ۱۳۱۶ تصویب شده است .

شورای عالی دامپزشکی و بهداشت

ریاست کل دامپزشکی

پیشگاہ علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی